

Souhrnné výsledky konjunkturálního průzkumu v podnikové sféře

Český statistický úřad provedl v únoru 2012 celostátní konjunkturální průzkum názorů vedoucích pracovníků vybraných podniků z oblasti průmyslu, stavebnictví, obchodu a vybraných odvětví služeb. Tento průzkum byl zaměřen **jednak na hodnocení situace v hlavních oblastech podnikové ekonomiky v únoru a na krátkodobý výhled pro příští měsíce ve srovnání se situací, jak se jevila respondentům v období průzkumu.**

Průzkum se týkal 955 průmyslových podniků (tržby z průmyslové činnosti těchto podniků představují více než polovinu tržeb za průmyslové podniky celkem), ve stavebnictví 496 podniků, tento soubor pokrývá zhruba polovinu stavebních prací provedených podle dodavatelských smluv ve stavebnictví celkem, 257 podniků obchodu a 662 podniků vybraných odvětví služeb.

1. Konjunkturální průzkum v průmyslových podnicích

V **průmyslu** se v únoru hodnocení současné celkové **ekonomické situace** znovu nepatrně zvýšilo. 42,8 % respondentů hodnotí svou ekonomickou situaci jako dobrou, 52 % jako uspokojivou a 5,2 % jako špatnou. V rámci zpracovatelského průmyslu byla ekonomická situace uspokojivá u respondentů se 52,7 % tržeb. Jako špatnou označili svoji ekonomickou situaci respondenti z oblasti zpracovatelského průmyslu s 5,9 % tržeb. Jedná se zejména o některé podniky výroby oděvů, výroby nábytku a výroby koksu a rafinovaných ropných produktů. Dobrá ekonomická situace byla u respondentů s 41,4 % tržeb ze zpracovatelského průmyslu.

Hodnocení současné **celkové a zahraniční poptávky** se zvýšilo také. Úroveň celkové poptávky (knihy zakázek) považovali za uspokojivou respondenti s 85,7 % tržeb, respondenti s 3,6 % tržeb hodnotili úroveň celkové poptávky po své produkci jako vyšší a respondenti s 10,7 % tržeb jako nízkou. V rámci zpracovatelského průmyslu byla úroveň celkové poptávky v období průzkumu hodnocena jako uspokojivá u respondentů s 84,2 % tržeb, jako nízká u respondentů s 11,7 % tržeb a vyšší poptávka byla u respondentů se 4,1 % tržeb.

Pro zahraniční odběratele dodává část svých výrobků zhruba 89 % z celkového počtu vybraných podniků. Z nich podniky s 84 % tržeb považovaly úroveň **zahraniční poptávky** za uspokojivou, podniky s 12 % tržeb za nízkou a jako vysokou označili poptávku zahraničních partnerů respondenti se 4 % tržeb. Ve zpracovatelském průmyslu byla úroveň zahraniční poptávky považována za uspokojivou u respondentů se 83 % tržeb, u 12,4 % za nízkou a u 4,6 % za vysokou.

Výrobní činnost vzrostla u podniků s 15,7 % tržeb, poklesla u 13,2 % podniků a u podniků se 71,1 % tržeb byla výrobní činnost stabilizovaná. Ve zpracovatelském průmyslu se výrobní činnost zvýšila u respondentů s 9,7 % tržeb, snížení se týkalo podniků s 13,6 % a neměnnost podniků se 76,7 % tržeb.

Zásoby hotových výrobků se podle respondentů oproti minulému měsíci snížily. Stav **zásob hotových výrobků** považovali v období průzkumu respondenti s 89,5 % tržeb za normální v sezóně. Podniky se 6 % tržeb mají své zásoby vyšší a podniky se 4,5 % tržeb nízké. Stav **zásob surovin a materiálů** považují respondenti reprezentující 92,2 % tržeb za normální v sezóně.

Očekávání vývoje **ekonomické situace** pro příští tři i šest měsíců jsou o něco vyšší než v lednu. Zlepšení **ekonomické situace** v příštích třech měsících očekávají podniky s 12,7 % a zhoršení respondenti s 3,9 % tržeb, beze změny s 83,4 %. V průmyslu zpracovatelském se ekonomická situacelepší u 14 % respondentů, u 4,4 % se zhorší a beze změny zůstane u podniků s 81,6 % tržeb.

1) Hodnocení je provedeno pomocí konjunkturálních sald, což je rozdíl mezi odpověďmi ve variantách zlepšení (růst) a zhoršení (pokles) vyjádřený v %

Pro příštích **šest měsíců** respondenti s 18,8 % tržeb očekávají zlepšení **ekonomické situace**, zhoršení se 6,1 % a respondenti představující 75,1 % tržeb se změnami úrovně ekonomické situace svého podniku neuvažují. Ve zpracovatelském průmyslu se ekonomická situace stabilizuje u respondentů představujících 71,7 % tržeb, ke zlepšení by mělo dojít u podniků s 21,4 % tržeb a ke zhoršení u podniků, které zahrnují 6,9 % tržeb za respondenty ze zpracovatelského průmyslu.

Celková poptávka (podle knihy zakázek) by se v **příštích třech měsících** ve srovnání se situací v období průzkumu neměla měnit u respondentů se 73,6 % tržeb, s oživením poptávky počítají respondenti s 16 % a se snížením respondenti s 10,4 %. Ve zpracovatelském průmyslu očekávají zvýšení celkové poptávky respondenti se 17,9 % tržeb, snížení očekává 10,1 % respondentů a neměnnost 72 % respondentů.

Celkový export by se měl zvýšit u respondentů s 14,4 % tržeb, s neměnností exportu počítají podniky, jejichž tržby činí 77,9% za celý soubor a snížení exportu očekává 7,7 % respondentů. Ve zpracovatelském průmyslu očekávají zvýšení celkového exportu respondenti představující 16,4 % tržeb, pokles respondenti s 8,7 % tržeb a respondenti se 74,9 % tržeb se změnami exportu nepočítají.

Celkový dovoz by se měl v příštích třech měsících zvýšit u respondentů s 11,2 % tržeb za soubor podniků, které dovoz realizují, u respondentů se 80,8 % tržeb v této oblasti ke změnám nedojde a snížení dovozu předpokládají podniky s 8 % tržeb. Ve zpracovatelském průmyslu očekává 12,8 % respondentů zvýšení dovozu, 9,1 % snížení a 78,1 % respondentů neočekává změny.

Své **výrobní kapacity vzhledem k zakázkám** považují pro příští měsíce za dostatečné respondenti se 77,9 % tržeb. Více než dostatečné výrobní kapacity by měly být u 16,8 % a nedostatečné u podniků se 5,3 % tržeb. Ve zpracovatelském průmyslu jsou výrobní kapacity dostatečné u respondentů se 75 % tržeb, více než dostatečné u 18,9 % a nedostatečné u 6,1 % respondentů.

Respondenti očekávají pro příští tři měsíce mírné zpomalení tempa **výrobní činnosti** oproti mírnému zvýšení tempa **zaměstnanosti**. Zvýšení **výrobní činnosti** očekávají respondenti představující 15,1 % tržeb, se snížením počítá 11,4 % respondentů a respondenti se 73,5 % tržeb se změnami svých výrobních aktivit nepočítají. V oblasti zpracovatelského průmyslu očekávají růst výroby respondenti představující 16,8 % tržeb, neměnný vývoj 72,4 % respondentů a pokles výroby 10,8 % respondentů. Na otázku **zajištěnosti výrobních programů** z hlediska časové perspektivy odpovídali respondenti diferencovaně, a to zejména v souvislosti s odvětvovým zaměřením jejich výrobních aktivit.

S poklesem **zaměstnanosti** počítají respondenti v příštích třech měsících proti situaci v období průzkumu se 14,3 % počtu zaměstnanců. Respondenti se 70,9 % počtu zaměstnanců se změnami v této oblasti nepočítají a růst předpokládají podniky se 14,8 % zaměstnanců. Obdobné tendence očekávají pro příští tři měsíce také respondenti z oblasti zpracovatelského průmyslu.

Ve srovnání se situací v období průzkumu by se měl **růst cen** průmyslových výrobků týkat 18,9 % tržeb. Se snížením cen uvažují respondenti u 6,6 % tržeb a s neměnností u 74,5 % tržeb. Ve zpracovatelském průmyslu by se měly ceny zvýšit u 20 % tržeb, snížit u 7,5 % tržeb a 72,5 % tržeb zpracovatelského průmyslu by se cenové změny neměly týkat.

Co se týká **finanční situace** mělo v období průzkumu závazky po lhůtě splatnosti 21,2 % z celkového počtu podniků, které odpověděly (tržby těchto podniků představují 11 % tržeb za všechny vybrané podniky).

Schopnost podniků platit své závazky ve lhůtě splatnosti se v dalších třech měsících nezmění u 90,1 % počtu respondentů, u 5 % selepší a u 4,9 % se zhorší.

Úroveň **úvěrů** se bude vyvíjet podle názorů podniků diferencovaně. Se změnami v objemu úvěrů nepočítá 45,4 % počtu podniků, zvýšení úvěrů očekává 9,1 % a snížení 13,7 % počtu podniků. Úvěry nebude mít 31,8% počtu podniků.

Saldo **indikátoru důvěry v průmyslu** konstruované jako průměr sezónně očištěných konjunkturálních sald ze tří ukazatelů (hodnocení celkové poptávky, zásoby hotových výrobků s opačným znaménkem a očekávaný vývoj výrobní činnosti) se celkově meziměsíčně zvýšilo o 0,4 bodu, ale meziročně je nadále nižší.

2. Konjunkturální průzkum ve stavebních podnicích

Ve **stavebních** podnicích se hodnocení současné ekonomické situace v únoru zvýšilo. Stále nízké hodnocení celkové poptávky se oproti lednu nepatrně zlepšilo. V únoru hodnotilo 24,4 % respondentů svou **ekonomickou situaci** jako dobrou, 64,2 % jako uspokojivou a 11,4 % jako špatnou. **Stavební činnost** se zvýšila u podniků s 9,8 % objemu stavebních prací, k omezení stavební činnosti došlo u 41,7 % respondentů a u ostatních (s 48,5 % stavebních prací) ke změnám nedošlo.

Úroveň **celkové poptávky** po produkci svého podniku považovali v období průzkumu za uspokojivou respondenti s 37,4 % stavebních prací. V podnicích, jejichž objem výroby představuje 62,6 % stavebních prací, považovali jejich zástupci úroveň celkové poptávky za nižší a vyšší úroveň poptávky neuveld žádný podnik.

Jako hlavní **bariéry růstu produkce** svého podniku označují respondenti nedostatečnou poptávku, respondenti představující 4,3 % stavebních prací bariéry růstu produkce nemají.

Očekávání vývoje **ekonomické situace** pro příští **tři i šest měsíců** jsou vzhledem k blížící se stavební sezóně o něco vyšší než lednu. **Celková ekonomická situace** by měla podle výsledků průzkumu zůstat **v příštích třech měsících** stabilizovaná u respondentů se 71,9 % objemu stavebních prací za všechny respondenty. Zlepšení své ekonomické situace předpokládají respondenti s 5 % stavebních prací a zhoršení s 23,1 %. **V příštích šesti měsících** by se měla ekonomická situace zlepšit u respondentů s 15,7 % výroby. Zhoršení své ekonomické situace signalizují pro příštích šest měsíců respondenti s 23,3 % výroby, ke změnám proti období průzkumu by nemělo dojít u 61 % respondentů.

Pro příští **tři měsíce** respondenti očekávají mírné zvýšení stavební činnosti a nadále pokles zaměstnanosti. **Stavební činnost** by se měla zvýšit u respondentů představujících 11,7 % stavebních prací. Ke snížení stavební činnosti by mělo dojít v tomto období u respondentů s 31,6 % stavebních prací a stabilizovaný vývoj předpokládají podniky s 56,7 % výroby za celý soubor. Co se týká očekávaného vývoje **zaměstnanosti** se stabilizací v této oblasti počítají respondenti se 62,2 % zaměstnanců za celý soubor. Zvýšení počtu zaměstnanců proti situaci v období průzkumu předpokládá 2,4 % respondentů a snížení 35,4 % respondentů.

Stavebníci vypovídali také o **kapacitním zajištění svého výrobního programu na příští měsíce**. Z celkového počtu odpovídajících podniků uvedlo 66,6 %, že jejich výrobní kapacity budou v příštích měsících vzhledem k zakázkám, objednávkám a probíhajícím jednáním dostatečné. Objem stavebních prací těchto podniků představuje 45,8 % stavebních prací. Nedostatečné výrobní kapacity bude mít 1,8 % počtu respondentů s podílem objemu stavebních prací 2,3 % a více než dostatečné kapacity by měly být u 31,6 % počtu respondentů (objem jejich stavebních prací představuje 51,9 %).

V průměru by měla být dle odpovědí respondentů **stavební výroba zakázkově zajištěna** na zhruba 8,1 měsíců dopředu.

Růst **cen** předpokládají respondenti u 3,8 % své produkce, neměnnost u 81,1 % produkce a pokles prodejních cen očekávají respondenti u 15,1 % produkce.

Závazky po lhůtě splatnosti mělo 27,9 % počtu respondentů (objem stavebních prací těchto podniků představuje 21,8 % objemu za všechny respondenty).

Objem **úvěrů** se v příštích třech měsících nezmění podle výsledků průzkumu u 51,7 % počtu podniků, zvýšení úvěrů předpokládá 7,1 % a snížení 11,3 % počtu podniků. Úvěry nebude mít 29,9 % počtu podniků.

Saldo indikátoru důvěry ve stavebnictví, konstruované jako průměr sezónně očištěných konjunkturálních sald ze dvou ukazatelů (hodnocení celkové poptávky a očekávaný vývoj zaměstnanosti v příštích třech měsících), zůstalo v únoru stejné a je stále nižší než před rokem.

3. Konjunkturální průzkum v obchodě

V odvětví **obchodu** se v únoru hodnocení současné ekonomické situace nezměnilo. Jako dobrou hodnotilo v únoru **ekonomickou situaci** svého podniku 22,2 % respondentů, 68,9 % jako odpovídající sezóně a 8,9 % jako špatnou. Zásoby se zvýšily. Současný **stav zásob** hodnotilo 91,6 % respondentů jako odpovídající sezóně a vysoký stav zásob mělo 8,1 % respondentů.

Vyšší **požadavky na dodavatele** budou mít v příštích třech měsících respondenti se 12,7 % tržeb, stejné požadavky budou mít firmy se 82,3 % tržeb a s 5 % nižší. **Počet zaměstnanců** se v příštích třech měsících nezmění u 71,3 % respondentů, 9,5 % očekává růst a 19,2 % respondentů pokles. Stabilizované **cený prodáváného zboží** předpokládají pro další tři měsíce respondenti s 91,6 % tržeb, 1,6 % předpokládá pokles a 6,8 % respondentů očekává růst.

Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příští tři měsíců jsou oproti poklesu v lednu o trochu vyšší, pro příštích šest měsíců jsou nižší. Z názoru respondentů na vývoj **ekonomické situace** podniku očekávaný v příštích šesti měsících vyplývá, že podniky s 37,2 % tržeb očekávají zlepšení své ekonomické situace, s 47,8 % žádné změny nepředpokládají a 15 % podniků očekává zhoršení.

Saldo indikátoru důvěry, konstruované jako průměr sezónně očištěných konjunkturálních sald ze tří ukazatelů (hodnocení ekonomické situace, stav zásob s opačným znaménkem a očekávaný vývoj ekonomické situace) se meziměsíčně mírně snížilo o 0,3 bodu, a v meziročním srovnání je stále o něco nižší.

4. Konjunkturální průzkum ve vybraných odvětvích služeb

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v únoru hodnocení současné **ekonomické situace** nezměnilo. Ve vybraných odvětvích služeb hodnotilo svoji současnou **ekonomickou situaci** 48 % respondentů jako dobrou, 48,4 % respondentů ji hodnotilo jako odpovídající sezóně a 3,6 % jako špatnou.

Hodnocení **poptávky** i její očekávání pro příští tři měsíce se zvýšilo. Růst **poptávky** (knihy zakázek) po produkci podniku očekává 21,4 % respondentů, neměnný vývoj předpokládá 74,6 % respondentů a 4 % pokles. Neměnnost ve vývoji **cen** očekává 89,3 % respondentů, růst cen 9,2 % respondentů a 1,5 % pokles. Pokles počtu **zaměstnanců** očekává 16,9 % respondentů, neměnnost 68,8 % a růst počtu zaměstnanců 14,3 % respondentů. Očekávání vývoje celkové **ekonomické situace** pro období **příštích tří i šesti měsíců** jsou vyšší než v lednu.

Saldo indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb konstruované jako průměr tří sezónně očištěných ukazatelů (hodnocení ekonomické situace, hodnocení poptávky a očekávaná poptávka) se meziměsíčně zvýšilo o 2,3 bodu a v meziročním srovnání je o 1 bod vyšší.